

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztőnk háberuban léte alatt a szerkesztésért felelős:
DR. KISS PÁLNÉ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETESI ÁRAK VIDÉKEN:
Égész évre 14 korona. | Egyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy óra 1 " 20

Az oroszokat a mocsarak és erdők területére szorítjuk

B u d a p e s t, aug. 25.

Orosz hadszíntér:

József Ferdinánd főherceg és Kövess gyalogsági tábornok csapatai szövetségeseinkkel együttesen az ellenséget folytonos harcok között a Lesna felé szorítják vissza. A még Breszt-Litovszktól délre nyugatra harcoló orosz csapatokat az erdővezetig verték vissza. Wlodawától északkeletre német csapatok ellenséget egyre mélyebben üldözik az erdők és mocsarak területére. Puchallo tábornoszernagy lovas-sága Kowel-től Kobrin felé vezető ut mentén nyomul előre. Honvédszázadok Kowel-Breszt-Litovszk vasútvonalon sáncokkal megerősített falut rohammal vették be. Vladimir Volinszkytól besszarábiai határig esend uralkodik.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Szaszonov a külön békéről

Berlin, aug. 25.

A „Lokalanzeiger“ rotterdami távirata szerint, a Pétervári Távirati Ügynökség azt jelenti, hogy Szaszonov a külföldi sajtóban mindig megismétlődő, Oroszország külön békéjéről szóló hírrel szemben, egy pétervári hírlapírónak kijelentette, hogy ezek a hírek azzal magyarázhatók, hogy az ellenség folyton kísérletet tesz arra nézve, hogy Francia- és Oroszországgal a külön békekötésről tárgyalást indítson. A kísérlet azonban mind a két országban megghiúsult, valamint az is, hogy a szövetségesek közt bizalmatlanságot és féltreértéseket szítanak, mert a kölcsönös bizalom a közös erőmegfeszítések arányában még fokozódik.

Tegnap német hivatalos jelentés

Az oroszok mindenhol hátrálnak

A német nagyhíradiszállás jelenti:

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadesoportja:

A Nyementől északra nincs változás. A hadesoport arcvonalának többi részén előrehaladtunk.

A Kovnától keletre és délre le-

folyt harcokban csapataink 9 tisztet, 2600 főnyi légénységet elfogott, 8 géppuskát zsákmányolt.

Lipót bajor herceg hadesoportja:

Klesocelitől északkeletre emelkedő magaslatok és a helységtől délkeletre elterülő erdős vidéken csapataink az ellenséget újból megverték. Az üldöző csapatok a Bieloveska erdőhöz közelednek. Az ellenség veszteségei több mint 4500 ember, 9 géppuska.

Mackensen tábornagy hadesoportja:

Az ellenség a Pulván és a Pulva torkolatától keletre a Bugon át előrehaladó német és osztrák-magyar csapatok támadása elől kiürítette állásait. Az üldözés folyamatban van.

Breszt-Litovszk délnyugati arcvonalán rohammal elfoglaltuk a kopitovi magaslatokat.

Wlodawától északkeletre levő mocsár vidéken előrenyomuló csapataink üldözik a tegnap megvert ellenséget.

Legfőbb hadvezetőség.

Kik a helyzet urai?

— Angol vélemény —

Rotterdam, aug. 25.

A londoni „Morningpost“ katonai munkatársa a helyzetről ezeket írja:

— Novogeorgievszk elfoglalásával a németek befejezték a Visztula vonal meghódítását, Ossoviec elestével pedig a Narev és Bobr

vonulat. Kétségtelen, hogy a németek a helyzet urai.

OLASZ HÁBORU

Tüzérségi harcok

Visszavert gyalogsági támadások

Olasz hadszíntér:

Doberdói-fensík szakaszán tegnap ellenséges gyalogság, amely magát Monte dei Busi déli lejtőin fészkelte be, tüzérségünk kényszerítette, hogy állásait sietve elhagyja.

Harcvonalunkban Martinótól nyugatra nehéz tüzérségi tűz alatt állott. Délután olaszok itt újra támadtak, de mint rendszeren, tegnapelőtti előretörések alkalmával is védelmi vonalaink közelében utasítottuk vissza. Görzi és tolméni hídfő előtt, valamint Krn vidékén is aránylag csend uralkodik. Ellenben Flitsch és Raibl előtt ellenség folytatja élénkebb tevékenységét. Tiroli határvidéken több rendbeli harcok fejlődtek ki. Tegnap, késő este, ellenséges gyalogság Isvaronei-fensík északi szakasza ellen kezdett előnyomulni, de ma reggelre ezen támadás már vissza volt verve. Tolmalei-ut mentén, mindkét oldalon, hajnal óta több zászlóalj támad. Hare itt még tart. Tüzérségi harcok csaknem egész tiroli arcvonalon folynak.

Höfer.

TÖRÖK HARCTÉR

A Dardanelláknál

B u k a r e s t, aug. 25.

A Gallipoli félszigeten készülők akeó túlhaladja az eddigi összes hadműveleteket. A résztvevő katonaság száma és az elhasznált hadianyag felülmúlja az eddig szerepelt összes számokat. A legutóbbi párisi és londoni jelentésekből is kitétni, hogy a suviai öbölben, amely körülbelül egyenlő távolságra fekszik Bulairtól és Sed il Bahrtól, sikerült nagy csapatömegeket partraszállítani, de az előrenyomulás már nem ment a nagy török tulerő miatt. A bukaresti katonai szakértők véleménye szerint a szövetségesek egye-

zesen arra pályáznak, hogy az összeköttetést Konstantinápoly és Gallipoli között megszakítsák és így Konstantinápolyt ostromállapotba hozzák. Krithiánál a szövetségesek mindössze kétszáz métert nyomultak előre. Kabatépénél egy ellenséges állást foglaltak el. Ezzel szemben megghiúsultak a Sed il Bahr elleni össztámadások. Ha hitelt lehet adni egy római nem hivatalos jelentésnek, akkor küszöbön áll a szövetségesek partraszállása a tráki parton is.

BALKÁNI HIREK

Konstantin király minden kalandos kísérletet visszautasít

Berlin, aug. 25.

A négyesszövetség által terjesztett tendenciózus újabb jelentésével szemben, hogy Görögország Venizelosz alatt elvben az entente oldalán áll és egyelőre jóakaró semlegességét is megígérte, itt meg vannak arról győződve, hogy Konstantin király, mint régebben most is visszautasít minden kalandos kísérletet.

Bulgária és Görögország közt a konfliktus anyaga már megszűnt, mert Bulgária Görög-Macedóniára nézve a legnagyobb előzékenységet tanúsítja és a területlemondás már nem képezi többé vita tárgyát.

Meghiúsult szerb-bolgár megegyezés

S z ó f i a, aug. 25.

Az „Echo de Bulgara“, a kormány lapja egy beszélgetést közöl, amely a „Duma“ című szófiai lap munkatársa és Pasics miniszterelnök között Nisben a szerb-bolgár megegyezésről lefolyt.

Pasics azt mondta, hogy bár ő és pártja programjukba felvették a Bulgáriával való megegyezést, mindazonáltal már háromszor megghiúsult a megegyezésre irányuló törekvés. Pasics nagyon kínos dolognak tartja, hogy nem sikerült létrehozni az őszinte megegyezést.

Az „Echo de Bulgara“ ennek a nyilatkozatnak kapcsán megjegyzi, hogy kiárad belőle a tehetetlenségnek tragikus beismerése s a

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI-czégnél.

segélykiáltás. Jellemző, hogy éppen Pasic alait hiúsultak meg Bulgáriával a tárgyalások. Felmerül az a kérdés, ki a hibás Pasic e és barátjai vagy más káros befolyások, amelyek elidegenítették egymástól Szerbiát és Bulgáriát. Az említett ujság végül megjegyzi, hogy a szerb katonaság túllépve hatáskörét befolyásolja a politikát.

A gabona vásárlásának és átvételének szabályozása

A földmiváltsági miniszter rendelete

A földmiváltsági miniszter a következő rendeletet adta ki valamennyi vármegye alispánjának és valamennyi gazdasági egyesületnek:

Arról értesültem, hogy némely helyen a Hadi Termény Részvénytársaság bizományosai a termelőtől a gabonát megvenni és átvenni vonakodnak, illetőleg a megvételre és átvételre későbbi időpontot kívánnak megállapítani. Felkérem t. Cimet, szíveskedjék az érdekelteket megfelelően arra figyelmeztetni, hogy a Hadi Termény Részvénytársaság bizományosa a felajánlott és átadásra kész terményt megvenni, vagy átvenni nem akarja, vagy a megvételre illetőleg átvételre későbbi időpontot akar megállapítani, az érdekelt gazda táviratilag forduljon a tényállás megjelölésével a Hadi Termény Részvénytársasághoz (Budapest, V. Nádor u. 9), mely közvetlenül gondoskodni fog, hogy a bizományos a Hadi Termény Részvénytársaság megbízásának megfelelően járjon el, vagy hogy más jogosult vevő a gazda terményét megvegye és átvegye. Felkérem továbbá t. Cimet arra is, figyelmeztesse az érdekelteket, miszerint a Hadi Termény Részvénytársaság bizományosai folyó évi július hó 29 én 2811—1915. M. E. szám alatt kelt kormányrendelet értelmében a Hadi Termény Részvénytársaság megbízásából vásárolt terményekért, az illető terményre minőség szerint megállapított legmagasabb árat tartoznak fizetni azzal a kivétellel, hogy ha a felajánlott gabona mennyiség 50 métermázsát nem halad meg, úgy a legmagasabb árnál 1 koronával alacsonyabb árat számíthat.

Végül nehogy a kisebb termelő kárára megtorlatlanul visszaélések legyenek elkövetettek, felhívom t. Cím figyelmét arra, hogy az 1915. évi július hó 13 án 2468—1915. M. E. számú kormányrendelet 3. § a értelmében kihágást követ el s 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a kereskedő, (fogyasztási szövetkezet), a ki mint az idézett kormányrendelet 3. § a alapján vásárlásra jogosult, a megvett termény tovább eladásánál olyan árat számít fel, mely aránytalanul magasabb az általa a termelőnek fizetett árnál. Ennélfogva az első fokú közigazgatási hatóság feladata az idézett kormányrendelet 3. § a alapján a vételre feljogosítottak ügyleteit figyelem-

mel kíséreni és szükség esetében a kihágási eljárást megindítani. Ha pedig az az eset forogna fenn, hogy a kistermelő gabonáját a jogosított vásárlók nem veszik meg, a közigazgatási hatóságnak az a feladata, hogy a tényállásról és a fennforgó körülményekről a Hadi Termény Részvénytársaság jogosított vásárló kiküldetéséről és megbízásáról gondoskodjék.

A cukorhiány okai

Miért kapunk csak kristálycukrot

Nemesak Makón, hanem az egész országban még mindig általános a panasz, hogy a közönség nem tud a megszokott kocka- vagy süveg-cukorhoz jutni. Mert hiszen lényegében véve csakis ez ellen hallunk zugulódást; cukrot — természetesen a többi élelmiszerhez hasonlóan — szép és jó árához irányítva — kapni ugyan, de csak kristálycukrot. Ezt pedig legnagyobb részben ferde előítéletből és megszokottságból a közönség nem szereti, nem is keresi és csak kényszerűségből veszi. Ugy, hogy talán igaza is van annak a kereskedőnek, aki a publikumnak ilyen ingyenkedését jobban megfizeteti, mikor véletlenül vagy hosszú utánjárásból és bizonytalansággal nagyobb áldozatok árán kockacukorhoz juthat.

Az aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara az aradi főkapitánynak a cukor maximális árának megállapítására vonatkozó javaslatára a tanáchoz véleményt adott be, melyben igen érdekesen világít rá az érezhető cukorhiány okaira. Köztudomású ugyanis, hogy a kereskedők a gyárakból nem kapnak cukrot. Egyik makói kereskedőnek minden sürgetésére sem küldtek cukrot, azzal érvelvén, hogy a mezőhegyesi, szerencsi, botfalusi, eszéki gyáraknak egyáltalában nincs készletük; egy másik kereskedő más nagy cukorgyárból régi megrendelése fejében kapott, de oly kis mennyiségben, hogy csak momentán segít és igen kis vásárló-kör igényeit elégítheti ki. Mi ennek az oka? Köztudomású, hogy a belföldi cukorgyárak kartellbe tömörültek és a kartell tigeit a Jelzálog Hitelbank Részvénytársaság bonyolítja le. A Hitelbank utalvány nélkül egyetlen kilogram cukrot se szolgáltathatnak ki a gyárak a kereskedőknek, a nevezett bank pedig a jelentkezés sorrendjében állítja ki az utalványokat. Ebből természetesen igen számos hátrány éri a kereskedőket.

Megtörtént például, hogy az aradi kerületben levő egyik nagykereskedő a mostani szokásoknak megfelelően tízezer koronát küldött be előre a Hitelbankhoz cukorért, azonban az előre kifizetett árut három hét múlva se kapta meg és e jelentékeny összeg kamatát se térítették meg. A kartell a kristálycukron kívül azért nem hoz forgalomba októberig másnemű cukrot, mert azt akarja, hogy a raktáron levő nagytömegű kristálycukor elfogyjon.

Magyarország ugyanis igen jelentékeny mennyiségű cukrot exportál. A legnagyobb kivitelünk a kristály- és homokcukorból van.

Cukorexportunk tulnyomó része vagy a velünk most hadban levő államok felé, vagy amaz országokba gravitált, amelyeknek kapuját ellenségeink őrizték eddig s emelyek a háboru alatt nekünk hozzáférhetetlenek. A cukorgyárak minden esztendőben már előre tetemes mennyiséget gyártanak a kivitelre szánt kristálycukorból, úgy, hogy a nyári hónapokban, amikor a répbárány miatt az üzemek rendszerint szünetelnek, a kristálycukor szállítása zavartalanul tovább folyik. Az export megakadása következtében a gyárak raktáraiban most jelentékeny tömegű kristálycukor halmozódott fel, melynek megromlásától joggal tartózkodott a kartell. Nehogy a megromlás következtében nagy kár érje a gyárakat, a kartell úgy intézkedett, hogy mindaddig nem hoz forgalomba másnemű árut, amíg a felhalmozódott kristálycukor el nem fogy. Azt remélik, hogy ez a készlet már néhány hónap múlva el kel és így október elején áruba bocsáthatják a múlt évről megmaradt és az új kampányban termelendő kocka-, süveg- és porcukrot is.

Ugy értesülünk, hogy városunk tanácsa a cukorhiányon némileg is enyhítendő, 50 métermázsá cukrot hozatott. Ezt a cukormentyiséget a polgárórség szobájában kilónként kiárúsítják és pedig, hogy a közönségnek az a része, mely szerencsés lesz ehhez a cukorhoz hozzájutni, olesóbban jusson hozzá, kilónként 106 fillérért — szemben a kereskedők 120—130 filléres áráival.

Rendkívüli vármegyei közgyűlés

Többrendbeli sürgős ügy rendkívüli közgyűlés egybehívását tette szükségessé, miért is Hervay István alispán a rendkívüli közgyűlés határidejét e hó 28. napjának délelőtt 10 órájára tűzte ki. A rendkívüli közgyűlésen az alább felsorolt ügyeket tárgyalják:

A vármegye alispánjának előterjesztése a vármegye ellátatlan lakosságának gabonával való ellátása s a közfogyasztás szabályozása tárgyában.

Ugyanannak előterjesztése Biró Albert makói lakos terhéről 5 korona pótdadó leírása iránt.

Ugyanannak előterjesztése a makói püspöki uradalom terhéről 643 korona 94 fillér pótdadó leírása iránt.

Makó város képviselőtestületének határozata a nyugdíjszabályrendelet megalkotása tárgyában.

Csanádalberti község képviselőtestületének határozata a lőkészlak és a jegyzői lakás között húzódó kerítés felépítése tárgyában.

Ugyanannak határozata a régi jegyzői lakás melléképületének átalakítása tárgyában.

Magyarcsanak község képviselőtestületének határozata a községi előfogatos részére 300 korona drágasági pótlék megszavazása tárgyában.

Királyhegyes község képviselőtestületének határozata a községi pénztárnok fizetése felemelésének megtagadása tárgyában.

Csanádpalota község képviselő-

testületének határozata 160.000 korona hadikölcsön jegyzése tárgyában.

Mezőhegyes község képviselőtestületének határozata 15.000 korona hadikölcsön jegyzése tárgyában.

Battonya község képviselőtestületének határozata 50.000 korona hadikölcsön jegyzése tárgyában.

Kevermes község képviselőtestületének határozata 60.000 korona hadikölcsön jegyzése tárgyában.

Krajzler Lajos dombiratosi lakos kérelme takonykór miatt kirtott lovakért kártalanítás nyújtása iránt.

Barna Mihály Makó városi birtoknyilvántartó felelőse az árvaszéki jegyzői választás ellen.

Özv. Pavsikáné Pintér Juliánna születésű oklevelének kihirdetése.

Makó város 1913. évi gyermekvédelmi alap számításai.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Aug. 26 Csütörtök Róm. kath. és Protest. Zefirin p. Görög-orosz aug. 14. Mikeás pr. Nap kel 5 óra 19 perckor, nyugszik 7 óra 53 perckor.

Időjárás. Száraz idő várható további hőemelkedéssel. Sürgősné-prognózis: Száraz, melegebb. Déli hőmérséklet 22-2 Celsius.

Hős makói katonák halála. A katonai hatóság értesítette Makó városát, hogy Szalai János, Surányi Sándor, Kusz Antal, Gera István, Görbe József, Börcsök István, Fodor István makói, 3 ik honvédezdrebbeli huszárok, továbbá Dobsa Imre tengerész, Polában hősi halált haltak.

A második rokkantszállítvány magyar katonái. A „Pesti Hírlap” levelezője Sassnitzből közli azoknak a magyar katonáknak a nevét, akik a városon keresztül utaztak a második, Oroszországból érkezett rokkantszállítvánnyal. Mi is leközzöljük ezt a névsort azzal a megjegyzéssel, hogy azok, akik valamilyen hozzátartozójuknak nevét esetleg megtalálják, ne tekintsek teljesen hitelt érdemlőnek sem, mert hiszen ez csak sietve és hiányosan, noha a legnagyobb előzékenységgel összeállított névsor. Azonkívül sem az ezred neve, sem az illetősége nincs egyetlen katonáknak sem megjelölve, úgy, hogy névrokonság is könnyen korai örömt okozhatna egyeseknek. A névsor a következő: Berecz Gyula, Illés Pál, Haiszán Ferenc, Kovács Gábor, Mészáros Lajos, Pál József, Napholz Pál, Mátyás Ferenc, Krabicza János, Balog Károly, Rácz Béla, Koczó Péter, Török György, Szilágyi Ferenc, Balala Mihály, Karlati János, Komáromi István, Cser Ferenc, Bankó Mózes, Jóljárt István, Deák Sándor, Kovács Pál, György Ferenc, Radovics Simon, Berényi Gyula, Szilágyi Gergely, Pavlinyi András, Rákóczi József, Engels Miklós, Stanicsár János, Drost János, Akácán Sándor, Szabó Ferenc, Bloch Kázmér, Legyel-tusz János, Meseszán Vasil, Lázár György, Huyker Ádám, Mo-

rar György, Krisztin József, Kimpján Titusz, Bold Gábor, Michelsz Andrász, Umica Tódor, Berzeszkó Miklós, Már Gábor, Gregyuk János, Funk (zenész), Penák János, Lingulán János és Eller József.

— A varsói királyi palota pusztulása. Varsóból Jelentik: Az itteni „Przeglad Wiezorny” a következőket írja a királyi palotában történt pusztulásról: Az oroszok a régi királyi palotából mindent elvittek, aminek csak értéke volt. Az utolsó héten kilencven, teljesen megrakott vasuti kocsi mentesítették Varsóból Moszkvába. Az oroszok bombázása is nagy kárt okozott a palotában. Az egykori udvari kápolnát több helyen átütötték a gránátok. Az ugynevezett diplomata-szalón falain is több rés tátong. A trónteremben a puszta falaknál egyéb nem maradt. A bálterem falain több golyó látható. A folyosók ablaktábláit a légnyomás mind összetörte és az óriás tükröt középen találta egy golyó.

— HADIFOGLYOKNAK átutalásokat eszközöl — sürgőnyleg is — May R. Miksa bank- és váltótűzlete, Szegeden, Széchenyi-ter 2. szám.

— A makói rendőrség háza Csanádfalván. A makói rendőrség tisztikarának és legénységének hazafias buzgókodása folytán összegyűlt az első 600 korona, egy „csanádfalvai” ház építésének költsége. Ugy értesülünk, hogy a rendőrségen ezt a dícséretreméltó nemes akciót, noha a remélt célt elérték vele, nem hagyják abba, hanem tovább viszik. Alighogy az első 600 K összegyűlt, már serényen folyik a gyűjtés a második ház költségeire is.

— Adomány a vak katonák részére. Szerkesztőségünkben ma Nagy Mihály gazdálkodó 10 koronát adott át, hogy a vak katonák részére juttassuk. Kívánságának örömmel tettünk eleget.

A gabonaneműeknek és száraz terményeknek maximális árai

A makói rendőrhatalóság hirdménye

A rendőrhatalóság figyelmezteti a közönséget, hogy a kukoricának maximális árai méterházsánsként 26 korona, aki ennél magasabb árért ad el vagy vesz meg, a miniszteri rendelet értelmében 30 napi elzárás és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesz büntetve.

Örlemények, gabonaneműek ezek termékei és száraz termények maximális árai:

„0” liszt 1 mm. 77 kor., 1 kg. 80 fill., 1 liter 40 fill., „2” főző liszt 1 mm. 59 kor., 1 kg. 60 fill., 1 liter 30 fill., „5” kenyér liszt 1 mm. 40-66 kor., 1 kg. 42 fill., 1 liter 22 fill. Buzsa 1 mm. 36 kor., 1 kg. 38 fill., 1 liter 28 fill. Árpa, 1 mm. 27-50 kor., 1 kg. 30 fill., 1 liter 22 fill. Kukorica 1 mm. 26 kor., 1 kg. 28 fill., 1 liter 20 fill. Korpá 1 mm. 18 kor., 1 kg. 20 fill., 1 liter 06 fill. Buzsa ocsu 1 kg. 16 fill., 1 liter 08 fill. Bab 1 mm. 40 kor., 1 kg. 42 fill., 1 liter 38 fill. Borsó 1 mm. 50 kor., 1 kg. 54 fill., 1 liter 50 fill. Len-

cse 1 mm. 50 kor., 1 kg. 54 fill., 1 liter 50 fill. Kenyér 1 kg. 50 fillér.

A 46-osok az olasz harctéren

Érdekes levelet kaptunk a szegedi katonáktól, akik most az olasz hitszöveget tanítják egy kis rendre. A levél a következő:

„A 46. gyalogezred egyik százada értesíti az otthon aggódó szülőket és jóbarátokat, hogy a doberdói fensíkon fényes ünnepség keretében ülték meg királyunk születése napját, mely véletlenül egy napra esett a kecskepásztor királyleány: Elena névnapjával.

Az ünnepély nagyon szép és zajos volt. Folyton éltetjük a mi jó öreg királyunkat és szívvél-lélekkel kívántuk, hogy a háboru az ő diadalával végződjön.

Majd a 30 és feles lövegekkel köszöntöttük az olasz királynét; Elenát is, még pedig úgy, hogy a fedezékekbe hulló gránátok százával leptük meg az olaszokat. Azután srappel-estét rendeztünk, végül sok olaszt fogdostunk össze, akik a fogolytáborunkban fogják élvezni a magyar vendégszeretetet.

Mivel napközben igen el vagyunk foglalva, a disztrakoma csak éjjel 11 órakor vette kezdetét, melyen annyi volt az enni inni való, hogy még az otthon drukkolóknak is maradt elég, csak sziveskedjenek érte ide fáradni. Az ünnepély fényes tűzijátékkal ért véget.

„Öfelsége a király születésének évfordulóját egy kis krajnai faluban megható ünnepség keretében tartotta meg a 46. gy. e. 13. menetszázada. Délelőtt 9 órakor tábori szentmise volt, mely alkalommal a katonaság köréből alakult énekkar egyházi dalokat adott elő. Déli 1 órakor volt az ünnepi ebéd. Ebéd közben Giston József parancsnok magas szárnyalású beszédben köszöntötte fel a királyt, minek utána az énekkar a Himnuszt adta elő. Az énekkar úgy az ebéd, mint a vacsora alatt több magyar és kuruc dalokat adott elő. Az énekkart Hajabács István káplár vezette, kit a tisztikar az ügyes betanításért és vezetésért megdicsért.”

Egy orosz gárdaezredes a magyarokról

Az orosz vereségek okai

Nagyobb orosz fogolyszállítmány érkezett a napokban a lipótvári állomásra 42 tiszttel, akik közül ötven a gárdaezredből valók voltak. Tizenheten az étkező felé siettek, a többi gárdistákkal együtt a pályaudvaron maradt, ahol a legénységnek találják a menázsit. Jármű István orsz. képviselő, aki szemtanúja volt ennek, érdeklődve a dolog iránt, megtudta, hogy a fogoly tisztek legnagyobb részénél nincs pénz és így külön ellátásra nem telik nekik.

Egy gárdaezredes, akivel a képviselő beszélgetett, a következőket mondotta:

— Nem az udvariasság mondatja velem, — hangoztatta — hogy közülünk azok, akik megismertük a magyarokat, igaz beszélgetéssel viseltetünk irántuk. Tiszteljük lovagias erényeit és bámuljuk hőseiket. Jól esik, hogy mint foglyok nem tapasztalunk semmi ellenséges érzületet utunkban s önértetünket nem bántják meg a fogolytáborokban azzal, hogy megfosszanak bennünket tisztú jelvényeinktől.

Majd a hadieseményekre tértek át.

— Ne higgye, képviselő ur, — mondotta — hogy minket, akik szellemi életünkkel és érzelmi világunkkal az átlag fölé tudunk emelkedni, lesújt az orosz vereségek sorozata, mert minél nagyobb katonai katasztrófa ér bennünket, annál közelebb jutunk az új Oroszországhoz s a demokrácia éltető levegőjét annál jobban érezzük. Ebben a háboruban elbukhat a cárizmus, de fiatalos erővel támad fel az új Oroszország.

A beszélgetést ezzel fejezte be:

— Ha most ellenséggént állunk is egymással szemben, hiszem és remélem, hogy eljön még az ideje, amikor mint jó barátok fogunk egymás mellett haladni.

SZINHÁZ

* A színiudény megkezdésétől már csak néhány nap választ el. Tegnap már megérkeztek az összes tagok és ma már serényen folynak a tanulási és színpadi próbák a legközelebb színpad kerüldő darabokból. Az új társulat működése elé nagy érdeklődéssel és várakozással néz közönségünk és ismerve most már a társulat újonnan szerződött tagjait, megjósolhatjuk, hogy közönségünket rövidesen meg fogja hódítani színtársulatunk. Az első előadás szombaton lesz, a mikor is a „Fiam, fiam, fia” nagyszerű víg operette kerül színpad elsőrendű szereposztással. Nádasy igazgató gondoskodott kitűnő társulatról és nagyszerű új darabokról, most már csak a makói közönségen áll, hogy az ősi színiüvad úgy sikerüljön, a hogy ezt a színtársulat megérdemli.

REGÉNY.

Egy világhírű rejtelmei.

(978)

104. fejezet.

A művásárló.

De később aztán másképp is kezdtek sugdolódni! Az igazgató ur számadását nem fogadták el vakon, hanem bele is néztek és illetéknépként kisütötték, hogy az bizony nem vág! A hiány igen sok-sok ezer forinttra rug!

A dolgot szeretnék volna eltszólni, de nem lehetett.

A sajtószabadság akkor még nem volt elfojtva s az ellenzéki lapok hatalmas tökélet kovácsoltak beléle.

Meg kellett hát vizsgálni a dolgot. Az irányadó körök rette-

netesen megbosszankodtak s haragjukban nemesak elejtették az igazgatót, hanem elhatározták, hogy egyet ütni is fognak rajta — de természetesen úgy, hogy mégis ne fájjon neki nagyon.

Igy történt, hogy egy szép napon detektívek jelentek meg Dubszky ur lakásán, ki jégbe hűtött pezsgő mellett végezte hivatalos teendőit.

A detektívek vezetője előadta jöttüknek okát. Az igazgató ur erre jókedvűen csettentett ujjával s kikiáltott, hogy hozzanak három poharat s még három üveg pezsgőt.

— De uram, szölt Harmati detektív, mi nem ezért jöttünk!

Az igazgató azonban „szervusz bruder!” felkiáltással sorban ölegette őket és kényszerítette, hogy leüljenek és igyanak vele. Ezt is annál inkább meg kellett tenniük, mert Dubszky nyíltan kijelenté:

— A nyakatokba öntöm, ha nem isztok!

A detektívek nem voltak ugyan tudós régészek, de annyit mégis tudtak, hogy ily körülmények között jobb lesz a pezsgőt meginni, semhogy nyakon öntse őket vele az igazgató.

— És most mondjátok meg bruderek, mit akartok?

— Hát... hát igen tisztelt igazgató ur, rebegte Harmati, ezuttal valóban igen kellemetlen feladattal vagyunk megbízva.

— No hát akkor igyunk egyet, barátom! kiáltá Dubszky.

(Folyt. köv.)

Elismert legiobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting” Diesel motorok

Szivőgáz

.. és benzínmotorok. ..

Csöplőgarnitúrák benzín- és nyersolajlokomobilial. Benzín- és magánjárók.

Meglepi újdonság!

Nyersolajmotorok korszerűvezetékekkel.

Gallert Ignác és Társa mérnök Irodája

Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.

Saját erővel körjeleni ajánlatot Legmosszebbmenő jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Hagymás, fokhagymás és tormás zsákok kaphatók.

Fűzfaverszők gacsibai tanyán eladó

Mandi Zsigmond, Makó

Kitűnő
mangolica süldők

vész és orbánc ellen be van-
nak oltva kaphatók:

Semann Józsefnél,
megtekinthető IRITZ MIKSÁNÁL.

Mindenféle

marhákat, vágókat, fias
tehenet, ökröt, tinót, csi-
kót és üszöket vásárol

SEMANN JÓZSEF,
értekezhetni Iritz Miksánál.

Hőseink nagy arckép albumába még
mindig veszünk fel fényképeket

POÓR ENDRE

gyógyversenynél kapható Makón

VILMAGRÉ

gyorsan és biztosan ható ár-
szalmatlan szer, szepítő, májfor-
ras- és kórházi és min-
denféle kórháziállásnál

Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfjító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona. Vilma
szappan 70 fill. Hajfjító 1 ko-
rona. Szappanosok illék kiállításra ér-
mekkel láttat kifizetve.

Allítsa meg

a rikkancsot és
kérjen tőle egy
„Makói Független Ujság”-
ot, megtalálja
benne amire szükség
sége van.

Makulatur papir
kapható jutányos áron
kiadóhivatalunkban

Lábápoláshoz! Izzadás ellen!

A mostani világháboruban a nagy fá-
radalmak között harcosaink áldása

1 tubus **Pára-pasta** 1 tubus
1-50 1-50

megkönnyebbiti a gyaloglást, megszünteti a test
(láb és kéz) izzadását, megakadályozza a bőrke-
ményedés képződését és bevált óvszer az összes
bolhák tetvek és egyéb férgek ellen

Kapható Makón:

Popper Gyula drogériájában, Főter.

Tábori postacsomagban küldhető

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha
állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi:
Ideál-fogkrémet. A szájnak és fogaknak kellemet-
lenségét és számtalan betegségét
megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elér-
hetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha ok-
szerű kezelés mellett az Ideál-arckenőcsöt használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalságát csak úgy
érhetjük el, ha

**Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet,
Ideál-poudert, Ideál-szappant**

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes véd-
jeggyel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszer-tá-
ellátva — és rában szerezhetők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek:

Rovatok iver,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja
az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen
megfelelően villanyerőre berendezett müintéze-
tét, mely a modern technika vívmányai sze-
rint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig
mindennemű nyomatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

P O L I T I K A I N A P I L A P

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hírlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.